

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/891/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5913202506
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5913202506.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Jozefa Turzu a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci navrhovateľa: COFIDIS, a.s., so sídlom Suché mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO: 36 816 337, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., so sídlom Žabotova 2/B, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 881, proti odporcovi: I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. C. XXXX/XX, XXX XX O., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, 851 01 Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpeného spoločnosťou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, 811 08 Bratislava, IČO: 36 727 334, v konaní o zaplatenie 177,48 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, č. k. 7C/108/2013-83 zo dňa 10. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Návrh na prerušenie konania **zamieta**.

Žiadnemu z účastníkov sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh v celom rozsahu **zamietol**, odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu **právo na náhradu trov konania nepriznal**.

Mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 70090252 uzavretej zo dňa 11.02.2008, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi na bankový účet finančné prostriedky. Vzhľadom k tomu, že súd zistil, po vykonanom dokazovaní, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje podstatné náležitosti ako vyplýva zo zákonného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., účinného v čase vzniku zmluvného vzťahu, a to najmä údaj o celkovej výške poskytnutého spotrebiteľského úveru, podmienky upravujúce jeho čerpanie, údaj o ročnej úrokovej sadzbe, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., účinného v čase vzniku zmluvného vzťahu sa z tohto dôvodu považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov a veriteľ **nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere**. Súd dospel k záveru, že poskytnutý úver odporcovi zmluvou o revolvingovom úvere č. 70090252 zo dňa 11.02.2008 bol poskytnutý ako bezúročný a bez poplatkov, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že odporca uhradil celkové platby vo výške 723,29 Eur. Súď má za to, že odporcovi zanikol záväzok plniť titulom vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, a to z dôvodu jeho splnenia, keď podľa prehľadu platieb odporca za obdobie od februára 2008 až február 2013 plnil navrhovateľovi spolu vo výške 723,29 eur, čím došlo k úhrade celej dlžnej istiny. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súď návrh navrhovateľa v celom rozsahu ako nedôvodný **zamietol**.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý je zastúpený advokátom súd náhradu trov konania nepriznal s poukazom na dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 151 ods. 1 O.s.p., tieto dôvody súd vzhliadol predovšetkým v tom, že vedľajším účastníkom konania je občianske združenie, ktoré sa zaoberá kolektívnou ochranou spotrebiteľa predovšetkým zastupovaním spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a ich podporov v pozícii vedľajšieho účastníka v konaní. Samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch (pomoc zo strany združenia založeného na tento účel sa predpokladá aj bez advokáta zvoleného združením na zastupovanie v konaní), pričom právne zastúpenie takého združenia sa javí prinajmenšom ako nehospodárne a neúčelné, keďže združenie samotné z podstaty svojej existencie má byť schopné poskytnúť právnu pomoc v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľského práva.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania uviedol, že i napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský úver, nie je možné zmluvu, ktorú uzavrel s odporcom, považovať za občiansko-právnu zmluvu. V tomto smere poukazyval na ust. § 2 písm. b/, c/ zák. č. 258/2001 Z. z.. Pokiaľ ide o VOP, navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že v zmluve je uvedené, že odporca vzal na vedomie, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú i VOP. Zároveň potvrdil, že sa s nimi riadne oboznámil. V tomto smere poukázal na ust. § 273 Obchodného zákonníka. V ďalšej časti odvolania poukázal na skutočnosť, že odporca podpisom zmluvy potvrdil, že sa so zmluvou oboznámil, že s ňou súhlasil a že ju uzatvára v súlade so slobodnou a vážnou vôľou. Odporca tiež podpisom vyhlásil, že je spôsobilý plniť svoje záväzky zo zmluvy o úvere. Na základe týchto skutočností mal za to, že odporca bol dostatočne upozornený na nevyhnutnosť preštudovania si nielen zmluvy, ale i jej neoddeliteľných súčastí. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi spĺňa všetky náležitosti uvedené v zák. č. 258/2001 Z. z.. V zmluve je tiež upravené, že priemerná ročná percentuálna miera nákladov sa určila podľa čl. 5.4 VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Výška RPMN je v Prílohe č. 4, ktorou je Formulár o zmluvných podmienkach o spotrebiteľskom úvere, ktorý je taktiež neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. V zmluve sú uvedené aj všetky náležitosti v zmysle ust. § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. pre prípad, ak nie je možné určiť RPMN. S poukazom na uvedené skutočnosti považoval odvolateľ záver okresného súdu o bezúčelnosti úveru za príliš formalistický, čím mu odoprel právo na zaplatenie poskytnutého úveru spolu s úrokom a poplatkami spojenými s jeho poskytnutím.

V časti výroku o trovách podal odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu poukazujúc na nesprávnu aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. Uviedol vybrané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR týkajúce sa posudzovania § 150 ods. 1 O.s.p. a zdôraznil, že neexistuje dôvod na jeho aplikáciu v danom konaní. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy konania z titulu zastupovania právnym zástupcom a o ich priznanie vedľajší účastník žiadal. Spotrebiteľské združenie OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov, ktorého činnosť, okrem iného, spočíva v ochrane kolektívnych práv spotrebiteľov. Stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia považuje za účelové a zjavne nesprávne. Súd svojím rozhodnutím poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní. Poukázal na viacero rozhodnutí iných krajských súdov a navrhol rozhodnutie zmeniť a priznať mu trovy konania. V prípade, ak by súd nevyhovel jeho odvolaniu navrhol prerušiť konanie a obrátiť sa s predbežnou otázkou na Súdny dvor EÚ.

K podanému odvolaniu navrhovateľa podal vyjadrenie vedľajší účastník na strane odporcu navrhujúc rozhodnutie v prvom výroku potvrdiť a v druhom zmeniť a priznať mu trovy konania.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Prvostupňový súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

Je nepochybné, že v súdnej veci sa jedná o štandardný spotrebiteľský vzťah, v rámci ktorého neboli zmluvné ustanovenia individuálne dojednané. Vo všeobecnosti základným znakom týchto zmlúv a tým aj ochrany spotrebiteľa (garantovaný tak vnútroštátnym právom, ako predovšetkým tiež právom Európskej únie) je, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Záver okresného súdu o nedôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa z dôvodu, že zmluva o revolvingovom úvere nespĺňa riadne náležitosti zmluvy v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Vzhľadom k uvedenému prvostupňový súd správne konštatoval, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

Pokiaľ odvolateľ poukazoval na skutočnosť, že časť obsahu zmluvy sa môže určiť i odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapracované priamo v texte zmluvy. Menej podstatné náležitosti - vedľajšie dojednania môžu byť uvedené i vo všeobecných podmienkach, resp. obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednania, ale za údaj, uvedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Je preto potrebné takýto údaj uviesť priamo v texte zmluvy, aby bola zabezpečená istota, že druhý účastník zmluvy sa s takýmto údajom má možnosť riadne oboznámiť. Keďže v prejednávanom prípade tomu tak nebolo, okresný súd návrh navrhovateľa správne zamietol.

S poukazom na uvedené je neopodstatneným odvolacím dôvodom navrhovateľa jeho tvrdenie o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu. V zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR predmetné základné právo neznamena právo účastníka na úspech v konkrétnom súdnom konaní, resp. povinnosť súdu akceptovať a vyhovieť všetkým návrhom účastníka. Inými slovami, nie je porušením práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy SR to, ak súd v konkrétnom konaní nevyhovie návrhu účastníka či už procesnému, alebo vo veci samej, t.j. meritórnemu.

Vzhľadom na vyššie uvedené bol odvolací súd toho názoru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodnú pre posúdenie danej veci, stotožnil sa s jeho skutkovým a právnym záverom a rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Z týchto dôvodov rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo o výrok o náhrade trov konania a odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu, odvolací súd zdôrazňuje, že podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa na základe poznámky 10a považuje aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Právo spotrebiteľov združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeníach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov, vyplýva z § 3 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Takto založené združenie sa môže na súde podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, aby odstránil protiprávny stav, rovnako ako sám spotrebiteľ. Práva spotrebiteľov teda môže združenie chrániť tým, že sám podá návrh na súd proti porušiteľovi práva, môže podľa § 26 ods. 5 O.s.p. zastupovať účastníka na základe plnomocenstva, alebo môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 O.s.p.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne

upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z čoho možno vyvodiť, že aj vedľajší účastník, rovnako ako hlavný účastník konania, má právo na právnu pomoc pred súdmi (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a teda má právo i na náhradu trov právneho zastúpenia (§ 137 ods. 1 O.s.p.). Vedľajšiemu účastníkovi rovnako môže súd priznať náhrada trov právneho zastúpenia len vtedy, ak boli vynaložené v súvislosti s daným konaním a účelne.

Cieľom Združenia je kolektívna ochrana spotrebiteľa, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj zastupovanie spotrebiteľa v občianskom súdom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka, čo znamená, že samotné Združenie bolo vytvorené za účelom ochrany spotrebiteľa. Z uvedeného teda vyplýva, že samotné Združenie je spôsobilé a schopné chrániť záujmy spotrebiteľa, pričom odvolací súd uznáva argumentáciu vedľajšieho účastníka v odvolaní v tom, že má právo zvoliť si pri účasti v konaní právneho zástupcu, avšak odvolací súd takto vynaložené finančné prostriedky nepovažoval za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní.

Podľa názoru odvolacieho súdu, vedľajší účastník, ktorý je založený na ochranu práv podľa osobitného predpisu, v danej veci podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, by mal byť schopný poskytnúť odporcovi ako spotrebiteľovi v spotrebiteľskej veci vedenej na súde odbornú pomoc sám, a preto rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Pokiaľ išlo o návrh na prerušenie konania je nutné zdôrazniť, že podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy. Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. je súd ako autoritatívny orgán rozhodujúci spory a iné právne veci povinný obligatórne prerušiť súdne konanie, ak rozhodol o tom, že požiada podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ (pôvodne čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva) Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej (prejudiciálnej) otázke. Konanie o predbežnej otázke podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ má povahu osobitného nesporného a medzitýmneho konania, v ktorom Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady ES. Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke je zakotvená v druhej vete článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Túto povinnosť však nemožno vykladať absolútne, v tom zmysle, že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva týkajúca sa platnosti alebo výkladu únieového práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Zmyslom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva. Rozhodnutie o otázke hraníc aplikovateľnosti únieového práva (tiež o jeho výklade alebo o jeho platnosti), teda, musí mať bezprostredný súvis so sporom prejednávaným vnútroštátnym súdom v tom zmysle, že ho determinuje po stránke právnej.

V danom ani v obdobných prípadoch odvolací súd nezakladá záver o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu na aplikácii komunitárneho, resp. únieového práva, ale výlučne na aplikácii vnútroštátneho právneho predpisu. Odvolací súd teda vôbec nedospel k záveru, že by v prejednávanom prípade existovala potreba obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únieového práva na Súdny dvor EÚ, návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 O.s.p., nakoľko navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný iba čiastočne, vedľajší účastník nebol úspešný vôbec a odporcovi, aj keď bol v konaní úspešný, žiadne trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.